

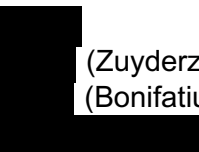
Begroting 2022 incl. Meerjarenprognose 2023-2026

Document	Begroting 2022 incl. MJP 23-26
Datum	14 december 2021
Versie	1.4.1
Status	Vastgesteld door CvB d.d. 13 dec. 2021 en goedgekeurd door de RvT d.d. 16 dec. 2021

Inhoudsopgave

Instellinggegevens	2
Voorwoord College van Bestuur	3
1. Inhoudelijke kaders en algemene opmerkingen	4
2. Financiële kaders	7
3. Begroting 2022 inclusief meerjarenprognose 2023-2026	12
4. Toelichting op de onderscheiden posten van de begroting	13
5. Balansgegevens	14
6. Financiële positie en kengetallen	15
7. Grafische weergave van verloop van enkele kengetallen	16
8. Kasstroomoverzicht	18
9. Investerings	19
10. Begroting 2022 en 2023 in- en exclusief NPO	19

Algemene instellingsgegevens VariO

Naam Stichting	VariO-onderwijsgroep
Postadres	Postbus 27
Bezoekadres	Prof. Ter Veenstraat 5
Postcode – Plaats	8300 AA Emmeloord
e-mailadres	info@vario-onderwijsgroep.nl
website	www.vario-onderwijsgroep.nl
telefoon	0527-635950
Bestuursnummer DUO	
Brinnummer DUO	
Brinnummer DUO	
Bestuurder	
Raad van Toezicht	raadvantoezicht@vario-onderwijsgroep.nl

Voorwoord College van Bestuur

Voor u ligt de begroting van de Vario-onderwijsgroep voor het kalenderjaar 2022, met een doorkijk naar de jaren daarna. Einde 2021 is gestart met de doorontwikkeling van de huidige strategie ten behoeve van het koersplan 2022-2026. Begin 2022 wordt deze gevuld met meer organisatorische ambities. Hierna wordt per locatie de concept strategienota besproken, waarna GMR en RvT betrokken worden.

Het jaar 2022 wordt dan ook een jaar om de koers voor de komende vier jaar vast te leggen in een herzien koersplan. De thematieken waar antwoorden op ontwikkeld worden zijn: kansenongelijkheid, school als garantie voor goede toekomst, docudentekort zowel kwantitatief als kwalitatief, de VO-campus en de noodzaak tot een Kenniscurriculum.

Voor het komend jaar staat VariO voor belangrijke uitdagingen: enerzijds dienen de NPO gelden op verantwoorde wijze ingezet en verantwoord worden, tevens blijkt dat er inspanningen geleverd moeten worden om tot een verantwoorde exploitatie te komen.

Vanuit de in deze begroting opgenomen leerlingenprognose zien we een teruggang in onze leerlingaantallen. Het is voor de komende periode niet gelukt om een dekkende exploitatiebegroting op te stellen voor in ieder geval het komend verslagjaar. Het zal de nodige inspanningen vergen om de begroting in positieve zin de goede kant op te draaien. Gerichtte monitoring zal hierbij onontbeerlijk zijn.

Als gevolg hiervan is de jaarbegroting sterk operationeel van karakter en kent deze een budgettair taakstellend karakter. Het operationele karakter komt tot uitdrukking in hoofdstukken 1 en 2 waarin de inhoudelijke en financiële kaders staan beschreven. In de risicoparagraaf zijn de belangrijkste risico's beschreven die in de toekomst mogelijk financiële consequenties gaan hebben. De cijfermatige weerslag wordt vervolgens in hoofdstuk 3 weergegeven. De meerjarenprognose gaat uit van een beperkt aantal passende maatregelen waarbij vooralsnog geen sprake is van een dekkende begroting. Concrete analyses van de oorzaken en het maken van gerichte keuzes om te komen tot oplossingen zullen in de nabije toekomst moeten leiden tot een acceptabele dekkende begroting. Naast de (meerjaren-) exploitatiebegroting is ook een investeringsbegroting en een kasstroomoverzicht opgenomen.

Ondanks de financiële uitdagingen vormt deze begroting een goede basis om de komende jaren het onderwijs en de voorzieningen van de VariO-onderwijsgroep op een goed peil te houden en waar nodig te verbeteren.

Voorzitter College van Bestuur

1. Inhoudelijke kaders en algemene ontwikkelingen

Om toekomstig te kunnen sturen is niet alleen een begroting voor het komende jaar van belang, maar ook een meerjarenprognose. Deze begroting en de meerjarenprognose is een afgeleide van het uitgestippelde onderwijsbeleid voor de komende jaren en komen voort uit de strategische keuzes. Op deze manier wordt gestuurd op middellange termijn.

Voorafgaand aan het begrotingsproces is de kaderbrief opgesteld met daarin de inhoudelijke kaders die ten grondslag liggen aan de begroting:

- Strategisch koersplan 2018-2022
- Bestuursformatieplan 2021-2022
- Overige ontwikkelingen, met name het Nationaal Plan Onderwijs (NPO).

Strategisch Koersplan 2018-2022

Op het moment van opstellen van deze begroting wordt de doorontwikkeling van het koersplan 2022-2026 voorbereid. Op basis van het huidige koersplan is de goede weg ingeslagen. Om alle opdrachten te kunnen borgen en vanuit rust de toekomstige koers te kunnen bepalen wordt voortsnog het huidige koersplan doorontwikkeld

Bestuursformatieplan 2021-2022

Het bestuursformatieplan (BFP) 2021-2022 is het uitgangspunt t.b.v. de personele begroting 2022, echter niet voor het gehele kalenderjaar. Aanpassingen in de formatie en dus in de personele begroting worden meegenomen ingaande augustus bij de start van het nieuwe schooljaar 2022-2023. Voor de personele begroting zijn de geactualiseerde personele lasten van september 2021 als basis gehanteerd. Daarbij dient uitdrukkelijk in ogenschouw genomen te worden dat aanstellingen op basis van de NPO gelden (Nationaal Plan Onderwijs, 2021-2023) van tijdelijke aard zijn. Tevens zal er meerjarig aandacht moeten worden besteed aan de verhouding van de inzet fte versus leerlingaantallen. Waar nodig is een taakstelling in de MJP opgenomen.

Algemene ontwikkelingen

Nationaal Programma Onderwijs

Het kabinet heeft besloten om 5,8 miljard euro te investeren in het onderwijs. Het doel is naast het wegwerken van achterstanden, om leerlingen te helpen hun gaven en talenten tot bloei te brengen ondanks de coronacrisis en de gevolgen daarvan op het onderwijs. De spil van het investeringsprogramma wordt gevormd door de schooleigen programma's die scholen op basis van een eigen analyse van de situatie voor hun locatie opstellen. Voor VariO houdt dit in dat elke locatie een NPO-plan van aanpak heeft opgesteld en de financiële weerslag is opgenomen in de begroting 2022 en 2023.

De door OCW beschikbaar gestelde informatietool rekent met twee soorten aanvullende bekostiging:

- 1) de reguliere bekostiging per leerling
 - 2) een bedrag per leerling met een onderwijs achterstandsscore volgens CBS-indicator
- Er wordt door OCW gerekend met de voorlopige leerlingenaantallen van 2020. De definitieve berekening kan derhalve afwijken van de berekeningen op basis van de informatietool.

Daarnaast zijn er door de scholen diverse aanvullende subsidies aangevraagd.

Ook voor het onderwijs aan nieuwkomers wordt aanvullende bekostiging beschikbaar gesteld. De bekostiging voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 wordt bepaald op basis van het aantal getelde nieuwkomers op 5 peildata (1 april 2020, 1 juli 2020, 1 oktober 2020, 1 januari 2021 en 1 april 2021).

Voor het schooljaar 2021-2022 is de te ontvangen NPO-bijdrage € 701,16 per leerling. De verwachting is dat voor het schooljaar 2022-2023 € 500,00 per leerling beschikbaar wordt gesteld. Het definitieve bedrag hangt onder andere af van de uitkomsten van de landelijke implementatiemonitor en de daaruit op te maken ontwikkeling van de achterstanden. Begin 2022 wordt de inzet en verdeling van het beschikbare geld over de scholen herijkt.

Een aanzienlijk deel van deze NPO-subsidies wordt ingezet in extra fte t.b.v. het onderwijs. Voor mogelijke toekomstige transitiekosten en WW-lasten wordt 5% van de NPO gelden gereserveerd t.b.v. toekomstige personele verplichtingen. De dekking voor de extra administratieve taken binnen vooral bedrijfsvoering is vooralsnog op 5% berekend.

De verantwoording van de middelen dient onder de noemer 'maatschappelijk thema' op schoolniveau plaats te vinden in het jaarverslag. In XBRL, oftewel de digitale jaarrekening t.b.v. verantwoording naar OCW, moet op schoolniveau worden opgegeven welke middelen zijn ingezet ten behoeve van de 7 interventie categorieën¹ van de menukaart.

Voor het schooljaar 2021-2022 worden de gelden liquide beschikbaar gesteld in november 2021. Aangezien het lumpsum gelden betreft moeten alle inkomsten verantwoord worden in de jaarrekening van 2021. Middels resultaatbepaling moet het deel van de inkomsten die bestemd zijn voor 2022 via een bestemmingsreserve beschikbaar worden gesteld voor het jaar 2022.

Arbeidsmarkttoelage

Als onderdeel van NPO is er tevens een aparte regeling over arbeidsmarkttoelage voor personeel op scholen met veel achterstanden. Hiervoor is € 125.000,= beschikbaar. Met instemming van de PMR kunnen deze gelden worden ingezet voor een toelage voor de specifieke doelgroepen. De regeling gaat in ingaande het schooljaar 21-22 en wel voor twee schooljaren. De bekostiging wordt in 2 tranches in ontvangen en wel in november 2021 (5/12) en januari 2022 (7/12).

Prestatieboxmiddelen

In het sectorakkoord VO van 2014 zijn de prestatieboxmiddelen beschikbaar gesteld aan het VO. Eind 2020 liep dit akkoord af en is in de eindevaluatie vastgesteld dat een groot deel van de gestelde doelen is bereikt. Voor dat deel worden de middelen toegevoegd aan de lumpsumbekostiging.

De middelen voor de nog niet behaalde doelstellingen worden separaat beschikbaar gesteld. Dit betreft de onderdelen: voorkomen zittenblijvers, thuiszittersaanpak, implementatie van

¹ 1. Meer onderwijs om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij de spijkeren; 2. Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren; 3. Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen; 4. Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen; 5. (Extra) inzet van personeel en ondersteuning; 6. Faciliteiten en randvoorwaarden bij interventies A-E; 7. Overig: bedoeld voor (bestemmings-) reserves voor werkloosheidskosten en dotatie aan de voorziening transitievergoeding.

strategisch personeelsbeleid en duurzame inzetbaarheid onderwijspersoneel en begeleiding van startende leerkrachten en schoolleiders. Tot op heden werden bij VariO de prestatieboxmiddelen ingezet als een soort lumpsum bekostiging. Aangezien nu voor een deel deze middelen geoormerkt beschikbaar komen zal daar intern beleid aan ten grondslag moeten liggen en separaat moeten worden verantwoord.

Passend Onderwijs

Sinds 2014 is de wet op het Passend Onderwijs ingevoerd. Het samenwerkingsverband Aandacht+ is financieel verantwoordelijk voor deze beschikbare middelen. De huidige stand van zaken is dat vanwege een bovengemiddeld aantal leerlingen met meervoudige beperkingen in onze regio de beschikbare financiële middelen voor de zware ondersteuning binnen het samenwerkingsverband ontoereikend zijn. De aangesloten VO-scholen zijn bij wet verplicht om het samenwerkingsverband in stand te houden. In de begroting van 2022 e.v. is vooralsnog rekening gehouden met een bijdrage vanuit VariO van € 162.000, -. Daarnaast wordt ook voor de lichte ondersteuning een financiële bijdrage verwacht van ongeveer € 83.000, -. Deze bijdrage aan Aandacht+, totaal € 245.000 heeft impact op de begroting 2022 en de meerjarenprognose.

Kwaliteitszorg

De ingezette lijn om de kwaliteitszorg en de kwaliteitscultuur te verbeteren wordt doorgezet. In 2021 nam VariO deel aan de pilot 'Versterking kwaliteitszorg op bestuursniveau' n.a.v. de herstelopdracht van de onderwijsinspectie (2019). Voor wat betreft het duurzaam verankeren van de kwaliteitszorg in de organisatie zijn er flinke stappen gemaakt en zal dit ook in de nieuwe koersperiode de nodige aandacht vragen.

Op 23 november jl. heeft er een inspectieronde plaatsgevonden en het algemene oordeel was dat ondanks de bewogen corona-tijd de inspecteurs zagen dat er een stevige lijn was ingezet v.w.b. de kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur. De inspectie heeft het vertrouwen uitgesproken over de manier waarop met elkaar wordt samengewerkt en het eindoordeel was dan ook voldoende.

CAO-ontwikkelingen

Voor het bestuursformatieplan 2021-2022 was de CAO-VO 2020 het uitgangspunt. Sinds 12 november jl. is er een officieel onderhandelingsakkoord voor een nieuwe CAO. Deze CAO heeft een terugwerkende kracht naar 1-1-2021 en loopt tot 1-1-2022.

De algemene loonsverhoging is 1,5% en de eindejaarsuitkering is verhoogd van 8% naar 8,3%. Bij het opstellen van deze begroting waren deze gegevens nog niet bekend en is gewerkt met een stelpost van 1,65% loonsverhoging.

Verzuim

Het verzuim onder personeel (T2-2022 – 6,78%) is hoger dan het landelijke gemiddelde (CBS 2^e kwart. 2022 – 4,8%). In de begroting van de diverse RVE's (resultaat verantwoordelijke eenheden) moet er een evenwicht zijn tussen het % verzuim en het mogelijke budget dat dient om vervanging te kunnen financieren. Per locatie kunnen hierin verschillende keuzes worden gemaakt a.d.h.v. van een juiste onderbouwing van het streefcijfer en het budget. Bij het opstellen van de begroting wordt in principe gerekend met een vervangingsbudget met taakstellend percentage van maximaal 5,0% van de loonkosten.

Strategisch HRM

Zoals bij prestatieboxmiddelen beschreven is uit de evaluatie van het sectorakkoord VO naar voren gekomen dat het onderwijs de afgelopen jaren "onvoldoende gepresteerd heeft op het gebied van strategisch personeelsbeleid". De beschikbare middelen hiervoor worden nu

separaat beschikbaar gesteld en het onderwijsveld heeft als taak het strategisch personeelsbeleid te versterken passend bij de onderwijskundige koers. Schoolbesturen maken plannen voor het werken aan één van de volgende twee onderwerpen: de begeleiding van startende leraren en/of schoolleiders en de duurzame inzetbaarheid van het onderwijspersoneel.

Het strategisch personeelsbeleid wordt landelijk steeds meer erkend als aangrijpingspunt voor kwaliteitsverbetering, onderwijsontwikkeling en professionele ontwikkeling. VariO komt dit schooljaar met een 1^e opzet van Strategisch Personeelsbeleid.

Vanaf 2021 worden de gelden voor SHRM separaat beschikbaar gesteld. In de begroting is daarvoor bovenschools een bedrag opgenomen van € 188.000, = (basis info 2021).

2. Financiële kaders

Voor de begroting 2022 en de MJP 2023-2026 zijn de volgende financiële kaders van belang:

- Begroting 2021 en MJP 2022-2025
- Treasury statuut
- Actualisatie risicoanalyse 2020 - 2021

Algemene uitgangspunten

Het algemeen uitgangspunt binnen het financieel kader is dat het totale exploitatieresultaat uit reguliere bedrijfsvoering voor geheel VariO minimaal neutraal of positief is voor zowel het komend begrotingsjaar als voor de meerjarenprognose. Ook voor de individuele onderdelen (locaties, bedrijfsvoering, bovenschools) wordt gestreefd naar een neutraal of positief resultaat.

Negatieve resultaten in de locatiebegroting worden intern verklaard door een heldere analyse van oorzaken. Daarbij bevat de betreffende begroting een beleidsplan over hoe binnen drie jaar structureel een minimaal neutrale exploitatie wordt gerealiseerd. Deze wordt besproken met het College van Bestuur.

Mogelijke inzet van reserves moet inhoudelijk worden onderbouwd en ter goedkeuring worden voorgelegd aan het College van Bestuur.

Huisvesting locatie Lemmer

In deze begroting en meerjarenprognoses is er vanuit gegaan dat, volgens oorspronkelijk plan, per 1-8-2023 de nieuwe locatie wordt betrokken.

Vanaf 1-8-2023 is rekening gehouden met afschrijving van de investeringen in gebouwen en nieuw aangeschaft inventaris. Deze extra afschrijving is voor 2/3 deel ten laste van de bestemmingsreserves gebracht.

Huisvesting Emmeloord – VO- Campus

In de begroting en meerjarenprognose is ervan uitgegaan dat, volgens oorspronkelijk plan, de VO-campus wordt betrokken per 1-1-2026.

Vanaf 1-1-2026 is rekening gehouden met afschrijving van de investeringen in gebouwen en nieuw aangeschaft inventaris. Deze extra afschrijving is voor 2/3 deel ten laste van de bestemmingsreserve gebracht.

Overige investeringen en groot onderhoud

Mogelijke investeringen worden kritisch beoordeeld in verband met de nieuwbouw in Lemmer en Emmeloord. Regulier en groot onderhoud aan de huidige locaties wordt ook kritisch beoordeeld voordat uitvoering plaatsvindt.

De opbouw van de voorziening groot onderhoud is al enige tijd onderwerp van discussie. Er is op verzoek van OCW en de Raad voor de Jaarverslaggeving een werkgroep ingesteld die voor duidelijkheid moet gaan zorgen. De verwachting is dat de nieuwe richtlijnen ingaande 2023 van toepassing zullen zijn. Dit houdt in dat vanaf dan alleen de componentenmethode voor groot onderhoud mag worden toegepast en de lasten daarvan óf via dotatie aan een voorziening óf via activering en afschrijving ten laste van de exploitatie worden gebracht. Het gaat binnen de nieuwe richtlijnen dan alleen om 'de grotere componenten' van groot onderhoud. Het regulier kleiner onderhoud wordt dan rechtstreeks ten laste van de exploitatie. Deze nieuwe manier zal voor het eerst van toepassing zijn bij de oplevering van de nieuwbouw in Lemmer in 2023.

Bekostiging c.q. rijksbijdragen

De basis voor de bekostiging van VO-onderwijs is het leerlingenaantal op 1 oktober van enig jaar ten behoeve van de bekostiging van het volgende jaar (1-10-2021 is de basis voor de bekostiging van 2022).

Tot 2022 lag aan de berekening van de bekostiging c.q. de lumpsum vergoedingen een groot aantal ratio's (40 stuks) ten grondslag. Het ministerie van OCW is in samenspraak met het onderwijsveld met een wetsvoorstel gekomen: vereenvoudiging bekostiging VO. De scholen krijgen gelijke bekostiging voor gelijke leerlingen, de ratio's zijn teruggebracht van 40 naar 4. Op deze manier wordt het meerjarig begroten enigszins versimpeld. Deze vereenvoudiging c.q. basisbekostiging, heeft binnen het VO-herverdelingseffecten. Voor VariO als bestuur is er een positief effect van € 27.000.=. Per locatie verschillend van negatief € 194.000 tot positief € 336.000. Er is sprake van een overgangsregeling: in 4 jaar tijd wordt naar de nieuwe situatie toegewerkt.

Nationaal Programma Onderwijs

De extra gelden op basis van NPO worden voor twee schooljaren, 2021-2022 en 2022-2023 beschikbaar gesteld. De ontvangsten lopen niet recht evenredig met de schooljaren. De extra gelden voor januari t/m juli 2022 worden beschikbaar gesteld in november 2021. Het 'overschot' aan ontvangen gelden moet o.b.v. resultaatbepaling via bestemmingsreserves weer beschikbaar worden gesteld in 2022. Bij het opstellen van de begroting 2022 en 2023 zijn de NPO-gelden meegenomen als opbrengsten in dat jaar en niet als onttrekking vanuit de bestemmingsreserve.

Vanaf het verslagjaar 2021 moet in het bestuursverslag verantwoording worden afgelegd over de ingezette gelden in dat jaar. In de financiële jaarrekening, XBRL, moet op schoolniveau (brinnr.) informatie worden aangeleverd over de inzet van de 7 interventies van de menukaart.

Leerlingprognoses

De bekostiging van het Voortgezet Onderwijs – VO is gebaseerd op het aanwezige aantal leerlingen op 1 oktober van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar.

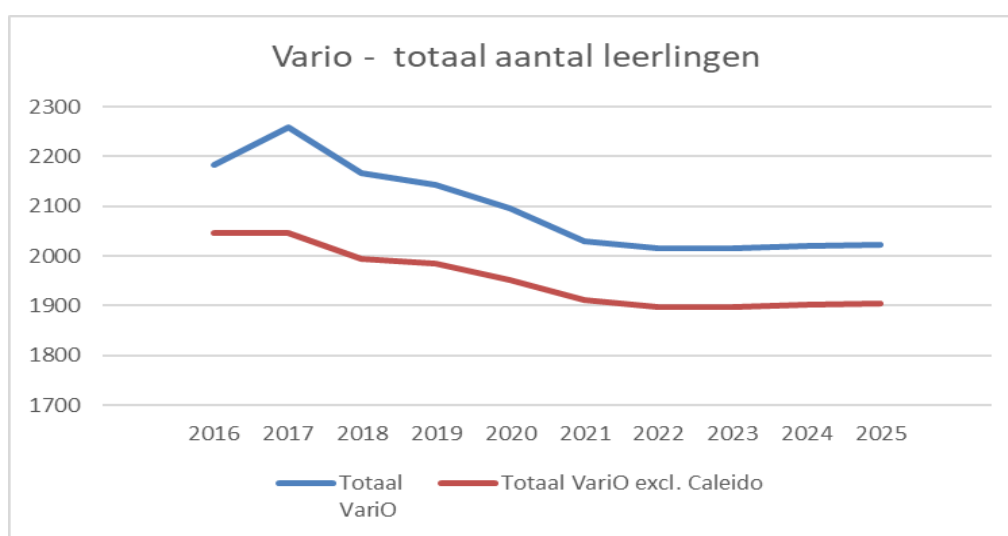
In onderstaande tabel zijn de werkelijke leerlingenaantallen opgenomen van de jaren 2016 t/m 2021. Voor de jaren daarna is in overleg met de locaties een inschatting gemaakt van de te verwachten leerlingenaantallen.

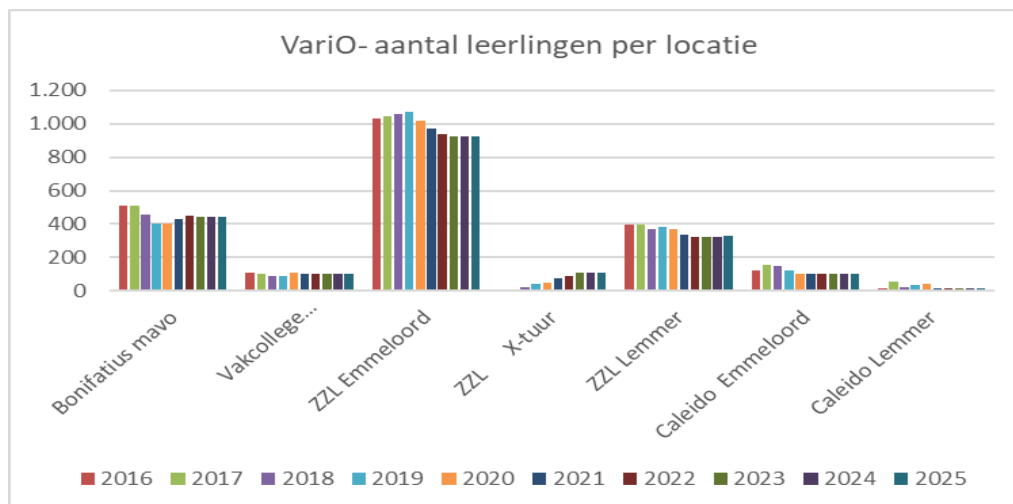
Door het afstoten van de mavo bij het Zuyderzee Lyceum is een verschuiving ontstaan van het leerlingenaantal. Dit zorgde voor een vermindering van het leerlingenaantal bij ZLL Emmeloord en een verhoging bij de Bonifatius mavo. In Lemmer is het afgelopen jaar een onverwachte daling van het leerlingenaantal opgetreden. De verwachting is dat na de nieuwbouw in Lemmer het leerlingenaantal iets aantrekt en zich vervolgens stabiliseert. Na

een daling van het leerlingenaantal de afgelopen jaren lijkt het totaal aantal leerlingen bij VariO te stabiliseren rond de 2.000 leerlingen.

Een lastig te prognosticeren locatie is de Internationale Schakelklas (ISK) Caleido. Het leerlingenaantal van Caleido Emmeloord en Lemmer fluctueert nogal. In het voorjaar is besloten om de COA-vestiging in Balk te sluiten. Als gevolg daarvan is de ISK-locatie in Lemmer gesloten. Nu, een half jaar later, opent het COA de vestiging in Balk opnieuw en zal ook de ISK weer in Lemmer gevestigd worden. De laatste berichten duiden erop dat wellicht in januari een behoorlijke instroom gaat plaats vinden in het COA te Luttelgeest. Deze leerlingen stromen dan in op de vestiging in Emmeloord. Dit alles – met daarbij de kwartaalbekostiging- vraagt een voortdurend aanpassen van de in te zetten formatie passend bij de voortdurende wisselende bekostiging.

Leerlingaantallen per 1-10-van elk jaar.								
Brin	02KR		20CR					
jaar	Bonifatius mavo	Vakcollege Noordoost polder	ZZL Emmeloord	ZZL X-tuur	ZZL Lemmer	Caleido Emmeloord	Caleido Lemmer	TOTAAL VariO
2016	510	109	1028	0	399	122	16	2184
2017	507	100	1044	0	395	158	55	2259
2018	455	87	1056	23	373	148	25	2167
2019	401	89	1070	43	383	120	37	2143
2020	400	109	1021	50	373	100	42	2095
2021	427	103	969	74	338	102	16	2029
2022	447	100	935	91	324	102	16	2015
2023	445	100	925	108	320	102	16	2016
2024	445	100	925	108	325	102	16	2021
2025	445	100	925	108	327	102	16	2023

Treasury jaarplan

In de begroting is het kasstroomoverzicht opgenomen voor de komende 5 jaren. Naast de begroting wordt een afzonderlijk treasury jaarplan 2022 opgesteld. Aangezien er geen beleggingen plaatsvinden bij VariO betreft het alleen het beheer van de liquide middelen. Gezien de geplande nieuwbouw in Lemmer en Emmeloord en de daarbij behorende schoolinrichting zal naar verwachting de liquiditeit drastisch dalen de komende jaren. Vanaf midden 2020 is er sprake van negatieve rente op uitstaand vermogen. Dit heeft een negatieve invloed op het exploitatieresultaat, schatting voor 2022 min € 56.000. De mogelijkheid van schatkistbankieren zou een oplossing kunnen bieden t.a.v. de negatieve rente.

Risico-inventarisatie

Twee jaarlijks vindt er een actualisatie plaats ten aanzien van de mogelijke risico's die op de VariO betrekking hebben. Eind 2020 heeft de actualisatie plaatsgevonden o.a. met de RvT en de GMR.

Ten behoeve van de begroting 2022 van VariO zijn alvast de volgende risico's benoemd:

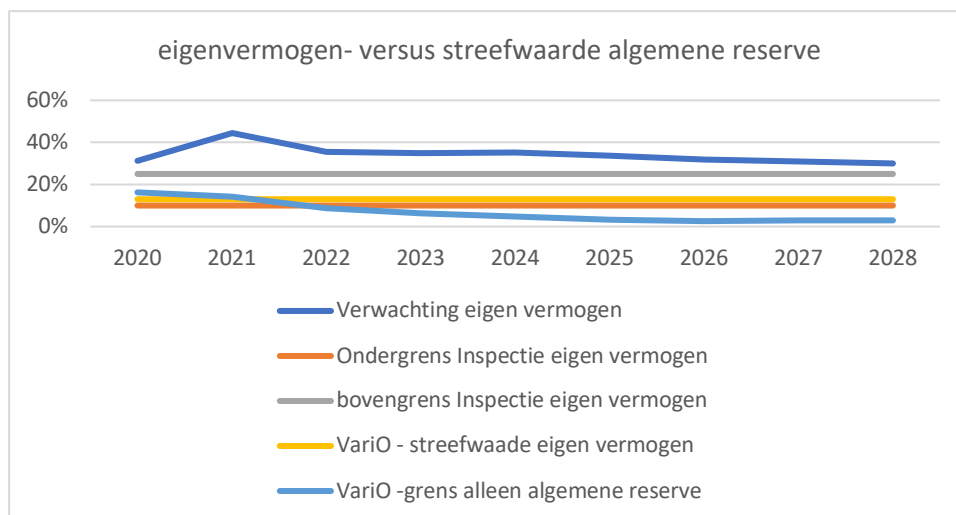
- Dalende leerlingaantallen: de krimp van het aantal leerlingen in de regio is een groot risico. In de meerjarenprognose is met deze daling rekening gehouden, en ook met de terugloop van inkomsten. De leerling prognoses worden twee keer per jaar nauwlettend gevolgd. Bij het opstellen van het Bestuursformatieplan (BFP) en bij het opstellen van de begroting.
- De bouwsommen voor de geplande nieuwbouwen zijn vastgesteld, daarbij ook de eigen bijdragen van VariO. Ondanks deze vastgestelde bouwsommen zijn er heden ten dage ook in de bouw sterke prijsstijgingen. Bij het opstellen van de (meerjaren-) begroting wordt ervan uitgegaan dat dit geen invloed heeft op de vastgestelde eigen bijdragen. Ook is bij het opstellen van de meerjarenprognose ervan uitgegaan dat oplevering plaatsvindt volgens planning.
- De NPO-gelden zijn van tijdelijke aard. Het betreft de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023. De NPO-gelden geven de mogelijkheid om onder meer tijdelijke inhuur te realiseren ten behoeve van de doelstellingen. Er wordt een reservering gedaan van 5% van de NPO gelden t.b.v. mogelijke toekomstige kosten van werkloosheid als gevolg van het beëindigen van tijdelijke arbeidsovereenkomsten.
- Als gevolg van leerling daling zijn er taakstellingen opgenomen in de begrotingen. Deze taakstellingen moeten nog wel gerealiseerd worden. Daarvoor wordt in de komende tijd een diepteonderzoek gedaan om de haalbaarheid van deze taakstellingen beter te

beoordelen. Er wordt een meerjarig bestuursformatieplan opgesteld dusdanig dat de te verwachten inzet in fte's voor de komende 4 jaar past bij het aantal geprognoseerde leerlingen. Ook wordt nadrukkelijk gekeken naar de bekostiging in relatie tot de lasten per leerling en met name de uitgave aan leermiddelen die nu negatief scheefloopt.

- Voor de locatie ISK-Caleido zijn alleen voor het jaar 2022 en deels voor 2023 de inkomsten per kwartaal verhoogd op basis van de huidige inschattingen. In verband met de grote onzekerheden zijn 2024 en volgend de leerlingenaantallen en als gevolg daarvan de inkomsten weer naar beneden bijgesteld. Het verschil tussen de huidige inzet en de mogelijke inzet bij een minimum aantal leerlingen is om en nabij 14 fte. Hier dient continue te worden geanticipeerd op o.a. sterk wisselende omstandigheden en politieke keuzes.
- X-tuur is een innovatieve opleidingsvorm in ontwikkeling. Ondanks de verwachting van een lichte groei in het aantal leerlingen wordt de financiële haalbaarheid in relatie tot het aantal leerlingen van deze onderwijsvorm regelmatig gemonitord.
- In Lemmer is het afgelopen schooljaar gestart met de Tienerschool. Gedurende de 1^e-2 schooljaren loopt VariO v.w.b. de verplichtingen geen grote risico's aangezien deze verplichtingen nog bij het primair onderwijs liggen (groep 7 en 8). Hoe e.e.a. zich in de toekomst gaat ontwikkelen is erg afhankelijk van het aantal aanmeldingen voor de Tienerschool.
- Zoals in de paragraaf Passend onderwijs is vermeld is VariO verplicht de tekorten bij het samenwerkingsverband Aandacht+ te dekken. Bij de invoering van Passend onderwijs zijn politieke keuzes gemaakt die v.w.b. Aandacht+ tot de huidige tekorten hebben geleid. Vanuit het bestuur van Aandacht+ zijn acties uitgezet richting OCW, steunpunt Passend Onderwijs en de VO-raad om deze problematiek bespreekbaar te maken. Vooralsnog is er nog geen zicht op aanpassing van de regelgeving.
- Het onderwijs is in grote mate afhankelijk van de bedrijfsvoering. De kwaliteit is voor bepaalde onderdelen mede door personele mutaties nog niet op het gewenste niveau. Ook in 2022 moet extra geïnvesteerd worden in personeel, kennis, vaardigheden en het op orde brengen van diverse processen binnen de afdeling.

Bij het opvangen van de risico's in financiële zin wordt gekeken naar het weerstandsvermogen van de onderwijsgroep. Bij dit laatste geldt dat de omvang van het vermogen moet passen bij het risicoprofiel van de instelling en het niveau van risicobeheersing.

Op dit moment zit VariO boven de gestelde richtlijn van een maximum van 25% van het eigen vermogen. In de laatste risico-inventarisatie is het risicoprofiel van VariO vastgesteld op 13%. Het totale weerstandsvermogen in ogenschouw nemende blijft het vermogen de komende jaren boven de bovengrens. Echter als het weerstandsvermogen berekend wordt alleen op basis van de algemene reserve dan zakt het vermogen in 2022-2023 door de ondergrens van 10% heen. De daling van het totale vermogen wordt in 1^e instantie veroorzaakt door de begrote negatieve exploitatieresultaten. In een later stadium gaan de investeringen in de nieuwbouw een rol spelen. Omdat een groot deel van het eigen vermogen bestemmingsreserves betreft is de lichtblauwe lijn die de algemene reserve weergeeft van belang en onder huidige verwachtingen daalt die sterk.

3. Begroting 2022 inclusief meerjarenprognose 2023-2026

VariO							
Begroting 2022, meerjarenprognose 2023-2026							
Exploitatiebegroting							
Exploitatiebegroting	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	meerjarenprognose (x € 1.000)			
				2023	2024	2025	2026
Aantal leerlingen (aantal leerlingen op 1-10 voorgaand jaar)	2143	2095	2029	2015	2016	2021	2023
	€	€	€	€	€	€	€
3 Baten							
3.1 (normatieve) Rijksbijdragen Min.O&W	18.915.874	17.618.000	19.971.000	18.481	17.115	17.135	17.194
3.2 Overige overheidsbijdragen (gemeenten)	12.580	12.000	12.000	12	11	0	0
3.5 Overige baten	311.046	420.000	456.000	439	430	428	428
Totaal baten	19.239.501	18.050.000	20.439.000	18.932	17.556	17.563	17.622
4 Lasten							
4.1 Personele lasten	16.183.646	15.305.000	17.676.000	16.197	14.681	14.584	14.534
4.2 Afschrijvingen vaste activa	346.808	369.000	361.000	395	378	341	551
4.3 Huisvestingslasten	994.425	897.000	925.000	888	885	888	779
4.4 Overige materiële lasten	1.991.073	2.002.000	2.188.000	2.012	1.981	1.985	1.992
Totaal lasten	19.515.952	18.573.000	21.150.000	19.492	17.925	17.798	17.856
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering (excl. rente)	-276.451	-523.000	-711.000	-560	-369	-235	-234
Saldo financiële baten en lasten (rente)							
5	-25.510	-62.000	-56.000	-56	-54	-54	-51
Saldo exploitatie (Resultaat uit gewone bedrijfsvoering, incl. rente)	-301.961	-585.000	-767.000	-616	-423	-289	-285
saldo exploitatie	-301.961	-585.000	-767.000	-616	-423	-289	-285
algemene reserve	-274.260	-365.000	-118.000	-80	-77	-77	-77
Bestemmingsres.ver-nieuwbouw Boni	-7.512	-9.000	-12.000	-12			
Best.res. Nieuwbouw Lemmer				-11	-27	-27	-27
Best.res. Inventaris nieuwbouw Lemmer				-8	-17	-16	-15
Best.res. Nieuwbouw VO-campus Emmeloord							-63
Best.res. Inventaris VO-campus Emmeloord							-53
Best.res. Privaat - werkweken-excursies	-20.202						
resultaat na vrijval bestemmingsreserves, ten laste van de algemene reserve		-211.000	-637.000	-505	-302	-169	-50

4. Toelichting op de onderscheiden posten van de begroting

B7 TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE EXPLOITATIEBEGROTING							
3 Baten	Jaarrekening	Begroting	Begroting	meerjarenprognose (x € 1.000)			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	€	€	€	€	€	€	€
Aantal leerlingen bekostiging (aantal leerlingen op 1-10 voorgaand jaar)	2143	2095	2029	2015	2016	2021	2023
3.1 (Rijks)bijdragen Min.OC&W (Normatieve) Rijksbijdrage OC en W							
3.1.1							
- lump sum personeel	13.551.581	13.500.000					
- lump sum materieel	1.813.188	1.825.000					
- lump sum boeken/lesmateriaal	664.038	655.000					
- Basisbekostiging per 1-1-2022			16.496.000	16.441	16.454	16.498	16.519
	16.028.807	15.980.000	16.496.000	16.441	16.454	16.498	16.519
3.1.2 Overige subsidies OCenW							
- Nieuwkomers, ISK	1.528.918	867.000	1.027.000	1.027	799	799	837
- Prestatiebox VO	694.731	694.000					
- lerarenbeurs	56.557	0	16.000	10	2		
- diverse incidentele rijksbijdragen/VSV	607.400	239.000	390.000	131	88	66	66
- NPO- Nationaal plan Onderwijs(21-23)			2.287.000	1.100			
- Ontvangen SWV/afdracht SWV	-539	-162.000	-245.000	-228	-228	-228	-228
	2.887.067	1.638.000	3.475.000	2.040	661	637	675
Totaal normatieve Rijksbijdragen	18.915.874	17.618.000	19.971.000	18.481	17.115	17.135	17.194
3.2 Overige overheidsbijdragen (gemeenten)	12.580	12.000	12.000	12	11		
3.5 Overige baten							
3.5.5 Detachering personeel	60.396	54.000	74.000	59	59	59	59
3.5.6 Ouderbijdragen	171.191	320.000	334.000	332	332	332	332
3.5.7 Overige baten	79.460	46.000	48.000	48	39	37	37
	311.046	420.000	456.000	439	430	428	428
Totaal baten	19.239.501	18.050.000	20.439.000	18.932	17.556	17.563	17.622
4 Lasten	Jaarrekening	Begroting	Begroting	meerjarenraming (x € 1.000)			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	€	€	€	€	€	€	€
4.1 Lonen en salarissen	14.825.294	14.320.000	16.240.000	14.988	13.598	13.488	13.440
4.1 Overige personele lasten (incl. voorz)	1.391.453	985.000	1.436.000	1.209	1.083	1.096	1.094
4.1 af: Uitkeringen	-33.101	0	0	0	0	0	0
4.2 Materiële vaste activa (afschrijvingen)	346.808	369.000	361.000	395	378	341	551
4.3 Huur sportaccommod./lokalen	87.589	87.000	100.000	92	92	92	92
4.3 Onderhoud	301.120	198.000	199.000	179	183	182	204
4.3 Energie en water	261.194	294.000	310.000	305	295	295	164
4.3 Schoonmaakkosten	284.453	254.000	252.000	248	251	256	256
4.3 Heffingen (belast/afval/beveiliging)	60.069	64.000	64.000	64	64	63	63
4.3 Overige huisvestingslasten							
Administratie-, contr/lidm- en beheerslasten	448.186	453.000	529.000	514	514	514	514
4.4.1							
4.4.2 Invent., app. en leermiddelen	1.330.302	1.186.000	1.233.000	1.119	1.088	1.092	1.099
4.4.4 Overige, overige lasten	149.408	323.000	345.000	344	344	344	344
4.4.5 Doorbetaling aan ROC's /VAVO leerlingen	63.176	40.000	81.000	35	35	35	35
Totaal lasten	19.515.952	18.573.000	21.150.000	19.492	17.925	17.798	17.856
5 Financiële baten en lasten							
5.1.1 Rentebaten	-25.510	-62.000	-56.000	-56	-54	-54	-51
Saldo financiële baten en lasten	-25.510	-62.000	-56.000	-56	-54	-54	-51

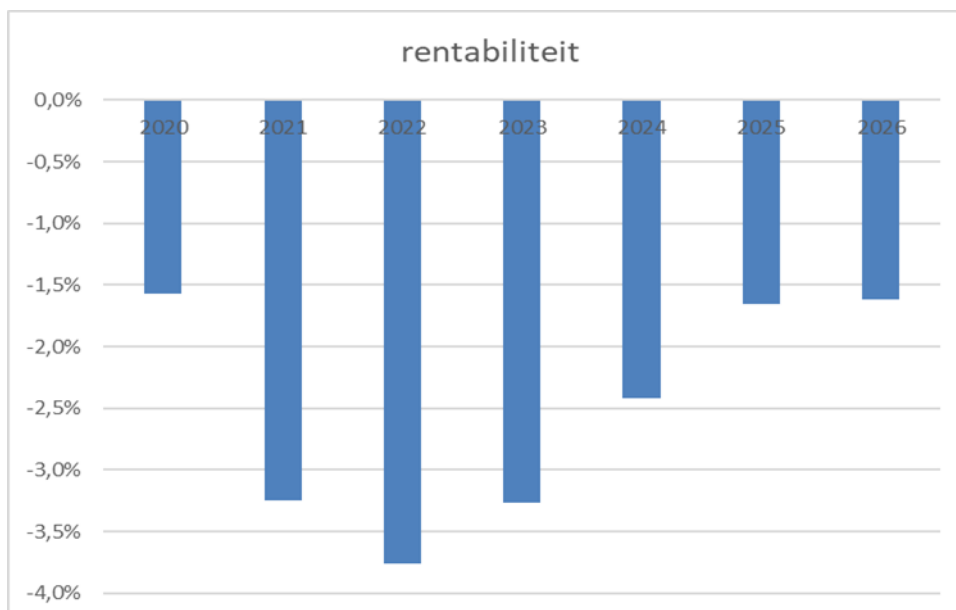
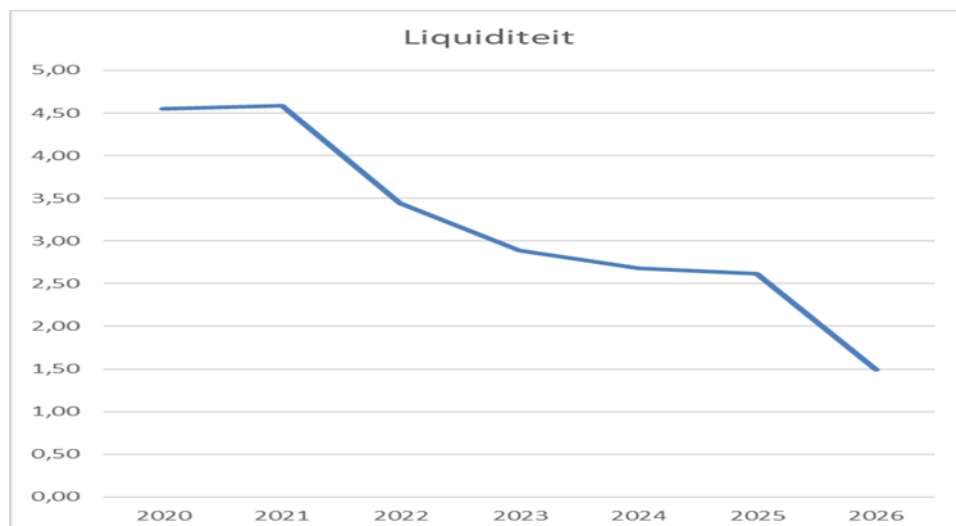
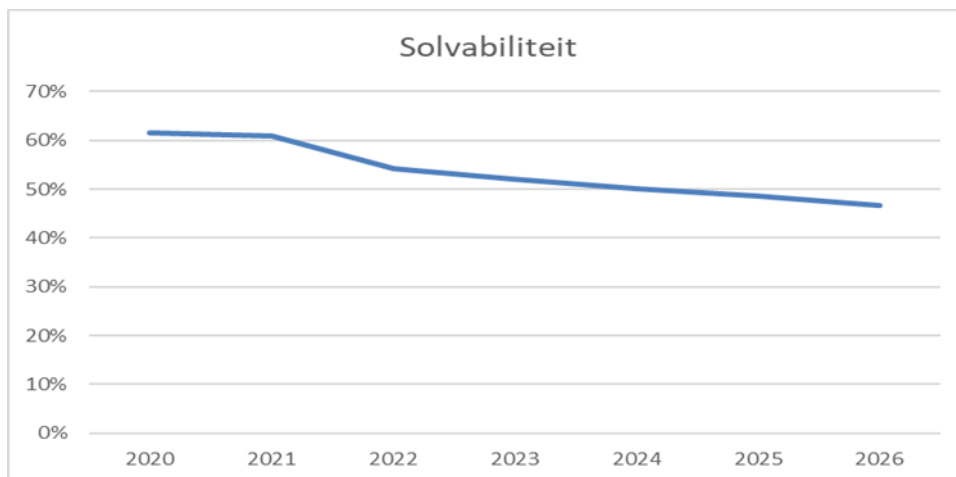
5. Balansgegevens

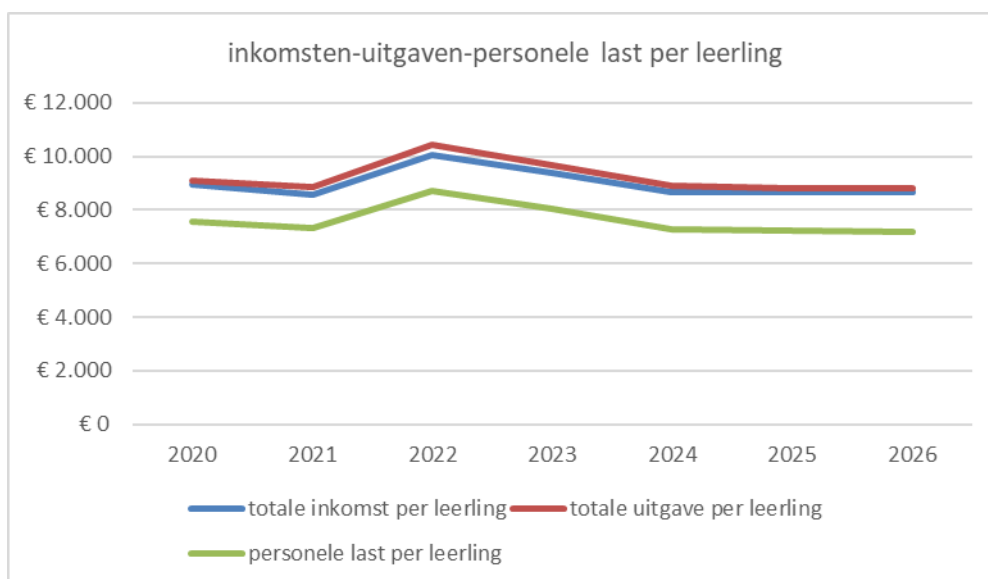
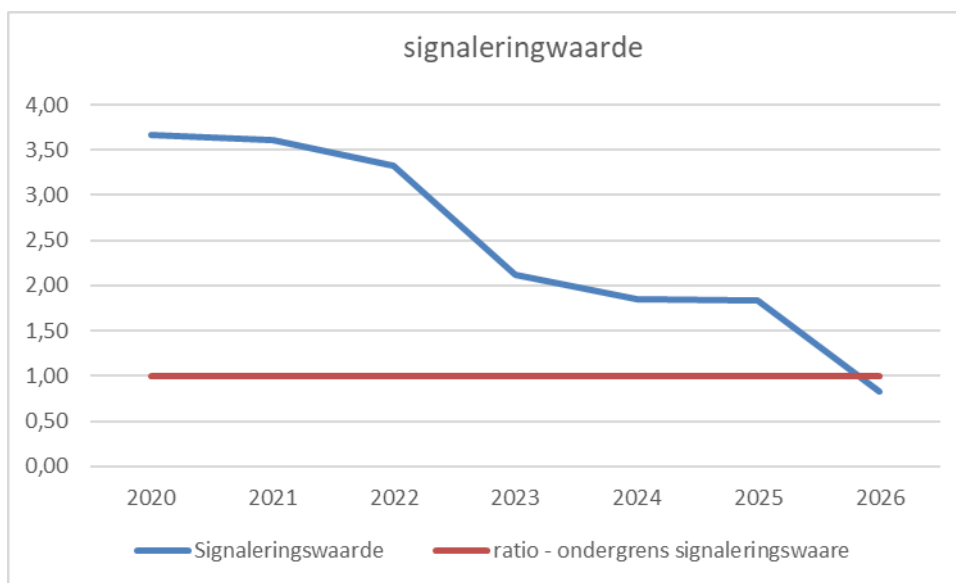
Vario							
Begroting 2022, meerjarenprognose 2023-2026							
Balans gegevens							
	Jaarrekening 2020	schatting 31-12 2021	Begroting 2022	meerjarenprognose (x € 1.000)			
				2023	2024	2025	2026
	€	€	€	€	€	€	€
1 Activa							
1.2 Materiële vaste activa	1.209.929	1.143.929	966.929	2.156	2.361	2.191	6.281
1.3 Financiële vaste activa, leningen	0	0	0	0	0	0	0
1.4 Vlottende activa, voorraden	0	0	0	0	0	0	0
1.5 Vorderingen	292.302	205.000	205.000	205	205	205	205
1.7 Liquide middelen	12.450.245	11.787.245	12.133.798	10.341	9.765	9.736	5.533
totaal activa	13.952.476	13.136.174	13.305.727	12.702	12.331	12.132	12.019
2 Passiva							
2.1 Eigen vermogen							
2.1.1 EV, algemene reserve	3.123.295	2.547.295	1.792.295	1.207	828	582	455
2.1.2 EV, best.res.publiek, Bapo/vern.bouw	33.288	24.288	12.288	0	0	0	0
2.1.2.1 EV, best.res.publiek, personeel	400.000	400.000	400.000	400	400	400	400
2.1.2.2 EV, best.res.publiek, huisv.Lemmer	800.000	800.000	800.000	789	762	735	708
2.1.2.3 EV, best.res.publiek, invent.Lemmer	400.000	400.000	400.000	392	375	359	344
2.1.2.4 EV, best.res.publiek, VO-campus	2.200.000	2.200.000	2.200.000	2.200	2.200	2.200	2.137
2.1.2.5 EV, best.res.publiek, invent. VO-Campus	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000	1.000	1.000	947
2.1.3 EV, bestemmingsreserve privaat	449.199	449.199	449.199	449	449	449	449
2.1.4 EV, bestemmingsfonds privaat	172.079	172.079	172.079	172	172	172	172
subtotaal eigen vermogen	8.577.861	7.992.861	7.225.861	6.609	6.186	5.897	5.612
2.2 Voorzieningen	2.572.561	2.527.207	2.491.207	2.447	2.425	2.437	2.558
2.3 Langlopende schulden	0	0	0	0	0	0	0
2.4 Kortlopende schulden	2.802.054	2.616.106	3.588.659	3.646	3.720	3.798	3.849
totaal passiva	13.952.476	13.136.174	13.305.727	12.702	12.331	12.132	12.019

6. Financiële positie en kengetallen

Financiële positie en kengetallen	Jaarrekening 2020	schatting 31-12-2021	Begroting 2022	meerjarenprognose			
				2023	2024	2025	2026
Aantal leerlingen (aantal leerlingen op 1-10 voorgaand jaar)	2143	2095	2029	2015	2016	2021	2023
Solvabiliteit, totaal ev/tv, norm 25%-40%	0,61	0,61	0,54	0,52	0,50	0,49	0,47
Liquiditeit, current ratio vlott.ac/kort/schuld, minimum 0,75	4,55	4,58	3,44	2,89	2,68	2,62	1,49
rentabiliteit resultaat/baten, norm tussen 0% en 5%	-1,6%	-3,3%	-3,8%	-3,3%	-2,4%	-1,7%	-1,6%
weerstandsvermogen eigen vermogen- voorzieningen/ totale baten	31%	44%	35%	35%	35%	34%	32%
bandbreedte eigen vermogen richtlijn voor minimum vermogen 10% richtlijn voor maximum vermogen 25% weerstandsvermogen alleen op basis van algemene reserve	16%	14%	9%	6%	5%	3%	3%
Streefwaarde risico profiel VariO, o.b.v. risico-analyse maart 2021	13%	13%	13%	13%	13%	13%	13%
Kapitalisatiefactor TV- waarde gebouwen/totale baten, norm 35%-65%	72%	71%	65%	67%	62%	53%	53%
Signaleringswaarde feitelijk publiek vermogen	7.956.583	7.371.583	6.604.583	5.988	5.565	5.276	4.991
normatief eigen vermogen/norm inspectie	2.170.629	2.043.329	1.986.079	2.824	3.001	2.871	6.050
mogelijk bovenmatig eigen vermogen ratio: feitelijk vermogen/normatief vermogen	5.785.954	5.328.254	4.618.504	3.164	2.564	2.405	-1.059
(ratio boven 1 kan duiden op bovenmatig vermogen)	3,67	3,61	3,33	2,12	1,85	1,84	0,82
Personele lasten in % van totale lasten	83%	82%	84%	83%	82%	82%	81%
totale inkomst per leerling	€ 8.966	€ 8.586	€ 10.046	€ 9.368	€ 8.682	€ 8.664	€ 8.686
totale uitgave per leerling	€ 9.107	€ 8.865	€ 10.424	€ 9.673	€ 8.891	€ 8.807	€ 8.826
verschil inkomsten-uitgaven per leerling	-€ 141	-€ 279	-€ 378	-€ 306	-€ 210	-€ 143	-€ 141
personele last per leerling	€ 7.552	€ 7.305	€ 8.712	€ 8.038	€ 7.282	€ 7.216	€ 7.184
afschrijvingslasten per leerling	€ 162	€ 176	€ 178	€ 196	€ 188	€ 169	€ 272
huisvestingslasten per leerling	€ 464	€ 428	€ 456	€ 441	€ 439	€ 439	€ 385
overige lasten per leerling	€ 929	€ 956	€ 1.078	€ 999	€ 983	€ 982	€ 985
begrootte aantal fte (formatie eenheid)	201,285	189,563	204,207	187,673	163,411	161,769	162,507
in begroting opgenomen taakstellingen per 1-8 van het betreffende jaar			+	5,743	14,173	30,673	30,673
opgenomen vacatures bruto inzet zonder taakstellingen en vacatures			-	10,350	8,650	11,294	15,044
				199,600	193,196	182,790	177,399
							172,462
personeelslast per fte	€ 80.402	€ 80.739	€ 86.559	€ 86.304	€ 89.841	€ 90.153	€ 89.436
personele last per leerling	€ 7.552	€ 7.305	€ 8.712	€ 8.038	€ 7.282	€ 7.216	€ 7.184
aantal leerlingen per fte	10,6	11,1	9,9	10,7	12,3	12,5	12,4

7. Grafische weergave van verloop van enkele kengetallen

8. Kasstroomoverzicht

VariO

Begroting 2022, meerjarenprognose 2023-2026

Bijlage I, KASSTROOMOVERZICHT

	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	meerjarenprognose (x € 1.000)			
	€	€	€	2023	2024	2025	2026
				€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten							
Saldo exploitatie	-276.451	-523.000	-711.000	-560	-369	-235	-234
Afschrijvingen	346.808	369.000	361.000	395	378	341	551
Mutaties werkkapitaal							
- voorraden	0						
- vorderingen	483.639						
- kortlopende schulden	172.072						
- langlopende schulden							
Mutaties reserves							
Mutaties voorzieningen	-642.098						
dotatie groot onderhoud		37.000	41.000	43	46	46	96
- onttrekking groot onderhoud		-80.000	-64.000	-46	-50	-18	-13
- dotatie jubilea		12.000	13.000	13	13	13	13
- onttrekking jubilea		-15.000	-15.000	-23	-19	-37	-12
- dotatie spaarverlof		0	0	0	0	0	0
- onttrekking spaarverlof		0	0	pm	pm	pm	pm
- dotatie voorziening wachtgeld		0	115.000	55	0	0	0
- onttrekking voorziening wachtgeld		-140.000	140.000	-100	-15	-10	-5
- dotatie voorziening Levensfasebewust Pers.beleid		168.000	168.000	168	168	168	168
- onttrekking voorz.LPB		-126.000	-126.000	-126	-126	-126	-126
- dotatie langdurig zieken/overige pers.verpl.		0	0	0	0	0	0
- onttrekking langdurig zieken/overige pers.verpl			-28.000	-28	-19		
Kasstroom uit bedrijfsvoering	83.970	-298.000	-106.000	-209	7	142	438
Kasstroom financiële baten en lasten (rente-last)	-25.510	-62.000	-56.000	-56	-54	-54	-51
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	58.460	-360.000	-162.000	-265	-47	88	387
Kasstroom uit investeringsactiviteiten							
(Des)investeringen materiële vaste activa	-524.367	-303.000	-184.000	-1.584	-583	-171	-4.641
(Des) investeringen materiële vaste activa	151.692	0	0	0	0	0	0
(Des)investeringen financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
b	-372.675	-303.000	-184.000	-1.584	-583	-171	-4.641
Mutatie liquide middelen (a+t)	-314.215	-663.000	-346.000	-1.849	-630	-83	-4.254
Beginstand liquide middelen	12.516.808	12.450.245	12.479.798 *	12.134	10.341	9.765	9.736
mutatie liquide middelen	-66.563	-663.000	-346.000	-1.793	-576	-29	-4.203
Eindstand liquide middelen	12.450.245	11.787.245	12.133.798	10.341	9.765	9.736	5.533

* stand liquide middelen VariO 24-11-2021

salarissen nov-dec

DUO ontvangsten nov-dec. Incl NPO gelden

Crediteuren - diverse verplichtingen

geschatte stand liquide middelen 31-12

11.970.339

-2.932.823

3.901.324

-459.042

12.479.798

9. Investeringsen

Vario

Begroting 2022, meerjarenprognose 2023-2026

Bijlage II, Investeringsoverzicht

3.1.1.

	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	meerjarenprognose (x 1000)			
				2023	2024	2025	2026
		€	€	€	€	€	€
gebouwen en terreinen	0	12.000	15.000	800	0	0	2.950
inventaris en apparatuur	115.519	123.000	90.500	501	40	68	1.638
ICT - inventaris en apparatuur	213.004	168.000	78.500	283	543	103	53
	328.523	303.000	184.000	1.584	583	171	4.641

10. Begroting 2022 en 2023 in- en exclusief NPO

Baten	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 22 excl NPO	Begroting 22 NPO	Begroting 22 Totaal	Begroting 23 excl NPO	Begroting 23 NPO	Begroting 23 Totaal
(Rijks)bijdragen Min.OC&W								
(Normatieve) Rijksbijdrage OC en W								
-Lump sum bekostiging	16.028.807	15.980.000	0	0	0	0	0	0
- Basisbekostiging per 1-1-2022	0	0	16.496.000	0	16.496.000	16.440.850	0	16.440.850
	16.028.807	15.980.000	16.496.000	0	16.496.000	16.440.850	0	16.440.850
Overige subsidies OCenW								
- Nieuwkomers, ISK	1.528.918	867.000	1.027.000	0	1.027.000	1.027.000	0	1.027.000
- Prestatiebox VO / Lerarenbeurs	751.288	694.000	16.000	0	16.000	10.100	0	10.100
- diverse incidentele rijksbijdragen/VSV	607.400	239.000	390.000	0	390.000	131.100	0	131.100
- NPO- Nationaal plan Onderwijs(21-23)	0	0	0	2.287.000	2.287.000	0	1.099.600	1.099.600
- Ontvangen SWV/afdracht SWV	-539	-162.000	-245.000	0	-245.000	-228.000	0	-228.000
	2.887.067	1.638.000	1.188.000	2.287.000	3.475.000	940.200	1.099.600	2.039.800
Totaal normatieve Rijksbijdragen	18.915.874	17.618.000	17.684.000	2.287.000	19.971.000	17.381.050	1.099.600	18.480.650
Overige overheidsbijdragen	12.580	12.000	12.000	0	12.000	12.000	0	12.000
Overige baten	311.046	420.000	456.000	0	456.000	439.000	0	439.000
Totaal baten	19.239.501	18.050.000	18.152.000	2.287.000	20.439.000	17.832.050	1.099.600	18.931.650
Lasten								
Lonen en salarissen	14.825.294	14.320.000	14.745.600	1.494.400	16.240.000	14.235.200	747.600	14.982.800
Overige personele lasten (incl. voorz)	1.358.352	985.000	1.200.500	235.500	1.436.000	1.099.600	114.600	1.214.200
Materiële vaste activa (afschrijvingen)	346.808	369.000	361.000	0	361.000	394.950	0	394.950
Huur sportaccommod./lokalen	87.589	87.000	123.000	0	123.000	115.000	0	115.000
Onderhoud	301.120	198.000	157.500	0	157.500	136.500	0	136.500
Energie en water	261.194	294.000	310.000	0	310.000	305.000	0	305.000
Schoonmaakkosten	284.453	254.000	252.000	0	252.000	248.500	0	248.500
Heffingen (belast/afval/beveiliging)	60.069	64.000	82.500	0	82.500	83.500	0	83.500
Administratie- en beheerslasten	448.186	453.000	529.000	0	529.000	513.500	0	513.500
Invent., app. en leermiddelen	1.330.302	1.186.000	1.206.000	27.000	1.233.000	1.094.300	25.000	1.119.300
Overige, overige lasten	212.584	363.000	426.000	0	426.000	379.000	0	379.000
Totaal lasten	19.515.952	18.573.000	19.393.100	1.756.900	21.150.000	18.605.050	887.200	19.492.250
Rentebaten	-25.510	-62.000	-56.000	0	-56.000	-56.000	0	-56.000
exploitatie	-301.961	-585.000	-1.297.100	530.100	-767.000	-829.000	212.400	-616.600